

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ ЗА СКРИПТА „УРОЛОГИЈА ЗА СТУДЕНТИ НА ОПШТА
МЕДИЦИНА“ ОД ДОЦ. Д-Р ЈОВАН ИВЧЕВ,
ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 2002-335/23 од 269. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 14.12.2021 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- **академик д-р Живко Попов**, редовен професор во пензија за наставно-научната област урологија и хирургија, претседател и
- **д-р Кирил Лозанче**, вонреден професор за наставно-научната област неврохирургија и хирургија, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, вработен во ПЗУ „Ацибадем Систина“ во Скопје, член,
за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „УРОЛОГИЈА ЗА СТУДЕНТИ ПО ОПШТА МЕДИЦИНА“ од доц. д-р Јован Ивчев, наменет за студентите на прв циклус студии на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот „УРОЛОГИЈА ЗА СТУДЕНТИ ПО ОПШТА МЕДИЦИНА“ од авторот доц. д-р Јован Ивчев е наменет за изборниот предмет Урологија и делот за урологија од задолжителниот предмет Хирургија 2, за студентите на прв циклус студии на Факултетот за медицински науки, студиска програма Општа медицина. Предметот според наставната програма е предвиден да се слуша во десетти семестар за студентите на Општа медицина. Неделниот фонд на часови изнесува 2+0+1 и носи 2 кредити за студиските програми Општа медицина. Приложениот ракопис е работен компјутерски, текстот е дополнет со 79 слики и 3 графички прикази кои на многу пластичен начин го дообјаснуваат и илустрираат материјалот поврзан со хирургијата на урогениталниот тракт кај човекот.

Доставениот текст потполно е подготвен во согласност со пропишаната Наставна програма за горенаведените предмети и според барањата кои се поставуваат пред студентите во рамки на предметот, а се однесуваат на теоретската реализација на Наставната програма.

Обем на ракописот: Ракописот кој е приложен за рецензија е оформен на 180 страници, А4 формат, со фонт 11, работен е во Arial, со македонска поддршка. Текстот е солидно обработен со јасни прикази на сите патофизиолошки промени кај болестите на урогениталните органи, дијагностичките процедури и методите на лекување. Текстот содржи 79 слики и 3 графички прикази за дообјаснување на текстуалната содржина. Обемот на ракописот потполно ги задоволува потребите на предметот за кој е наменет, бројот на часови со кој е застапен и соодветната Наставна програма. Истовремено одговара и на одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Краток опис на содржината: Материјалот обработен во ракописот е презентираан на концизен и едноставен начин, при што може да се констатира извонредна систематичност во презентирањето на содржините. Ракописот е систематизиран и логички поделен на дваесет и седум поглавја и на крајот завршува со користената литература. Овие дваесет и седум логички

целини редоследно ја обработуваат наставната содржина по предметот Урологија за студентите од студиската програма Општа медицина. Трудот е подготвен според стандардна методологија и обработува прашања кои се однесуваат на современите знаења во областа на уролошката хирургија.

На почетокот е дадена содржината на ракописот и може да се забележи дека е уредно презентирана, со јасно и логично обележување на поглавјата со наслови, а одделните делови во склоп на поглавјата како поднаслови на обработената содржина. Страниците обележани во делот **Содржина** соодветствуваат на обележувањата во ракописот.

Во првиот дел **Вовед** е презентирана и објаснета целата уролошка семантологија со сите неопходни поими кои се користат во уролошката пракса, меѓу кои дефиницијата и целите на урогениталната хирургија.

Во вториот дел **Анатомија и хистологија на урогениталните органи** се опишани во детали сите анатомски и хистолошки карактеристики, посебно на секој орган и ткиво на урогениталниот систем, вклучувајќи ги нивните анатомско-топографски соодноси со околните ткива и органи, крвоснабдувањето, инервацијата и системите на лимфна дренажа.

Во третиот дел **Ембриологија на урогениталните органи** е обработена ембриологијата и фазите на формирање и развој на сите урогенитални органи одделно. Притоа е опишана поврзаноста на конгениталните заболувања и малформации на урогениталните органи како резултат на дефекти во некои од фазите на ембриолошкиот развој на урогениталниот систем. Притоа се набројани и детално објаснети најчестите конгенитални малформации и болести одделно за секој урогенитален орган и етиологијата односно конкретниот генетски дефект кој довел до нивното настанување. Во овој дел посебно е обработено и објаснето настанувањето на бубрегот преку фазите на пронефрос, мезонефрос и метанефрос, процесот на спојувањето со каликсниот систем и уретерот во една функционална единица и видовите на конгенитални дефекти и болести на бубрези кои настануваат како резултат на дефект во секоја од фазите на ембрионален развој на уринарниот тракт. Многу концизно и во детали е опишан и развојот на ембрионалната везико-уретерална единица, формирањето на везико-уретералниот сфинктер и создавањето на простатичната жлезда. Во третиот дел исто така детално е опишан и ембрионалниот развој на гениталните органи кај маж и најчестите конгенитални состојби и болести, со посебен осврт на десцензус тестис и најчестите конгенитални болести поврзани со овој процес: агенезија, крипторхизам и ектопија на тестис.

Четвртото поглавје **Симптоми на заболувања на урогениталните органи** ја содржи целата симптоматологија поврзана со болестите на урогениталниот тракт, при што систематично симптомите се опишани и поделени во две групи како: системски манифестации и локални манифестации на урогенитална болест. Притоа освен јасниот и детален опис на секој од симптомите поврзани со болест или повреда на урогениталните органи, наведени се и најчестите диференцијално дијагностички сличности и разлики со симптоми на други органски системи.

Во петтото поглавје **Дијагностицирање на уролошка болест** опфатени се сите клинички методи за дијагностицирање на уролошко-хируршката болест. Во нив најрационално, прецизно и системски се опишани сите специфични дијагностички методи за преглед на уролошки болен, почнувајќи од физикалниот преглед преку: анамнеза, инспекција, палпација, перкусија и аускултација, а потоа карактеристичните лабораториски наоди поврзани со уролошките болести. Во понатамошната содржина детално одделно се опишани сите современи дијагностички методи, постапки и процедури кои денес се користат за дијагностицирање и диференцијална дијагноза на заболувањата на урогениталните органи и тоа: ултразвучната дијагностика со посебен осврт за ултразвучните карактеристики на секој урогенитален орган, радиолошката дијагностика со или без контрастно средство, компјутеризирана урографија, магнетна резонанција, минимално-инвазивните радиолошки дијагностички процедури, специфични радиоизотопски испитувања (радиоренограм, сцинтиграфија на бубрези и сцинтиграфија на коски), ендоскопските уролошки дијагностички процедури

(уретроскопија, цистоскопија, уретеро-реноскопија) и хируршките дијагностички процедури (лапароскопска, робот асистирана и отворена хируршка дијагностика).

Шестото поглавје *Лекување на пациенти со уролошки болести* во првиот дел јасно и концизно ги набројува и опишува сите уролошки болести кои се лекуваат конзервативно со медикаментозен третман и најчестите амбулантни интервенции кои се користат во решавање на постоперативни или поствоспалителни компликации, а во вториот дел набројани се и објаснети сите современи ендоуролошки, минимално инвазивни, лапароскопски, робот асистирани, ласерски и класични оперативни зафати кои денес се користат во урологијата.

Седмото поглавје *Индикации и контраиндикации за уролошка операција*, ги обработува сите три критериуми според кои се поставува индикација за изведување на уролошко-хируршка операција или интервенција. Критериумите се поделени на: релативна, апсолутна и витална индикација врз основа на приоритетот и степенот на итност на одредена уролошка болест или состојба, а која се поставува од страна на хирургот-уролог. Во поглавјето детално се опишани и набројани сите коморбидитети и степени на малигнитет кои претставуваат контраиндикација за изведување на хируршка интервенција.

Осмото поглавје *Предоперативна подготовка за уролошко-хируршки третман* ги објаснува сите неопходни предоперативни подготовки на болниот, кои се состојат од: психичка, медикаментозна и физичка подготовка. Притоа концизно и јасно набројани се сите неопходни физички постапки, видови на хематолошка, интернистичка и психијатриска медикаментозна подготовка на пациентот пред изведување на хируршката интервенција.

Деветтото поглавје *Најчести постоперативни компликации во урологијата* ги опфаќа најчестите компликации настанати како резултат на локалниот наод, имунолошка реакција или јатрогена повреда од страна на хирургот, како и компликациите настанати како резултат на нарушена хемостаза во постоперативниот тек на болеста.

Десеттото поглавје *Постоперативен третман на уролошки пациент* ги набројува и објаснува сите неопходни мерки и медикаментозен третман на кои треба да се обрати посебно внимание во постоперативниот период, со цел да се превенираат раните и доцни постоперативни компликации како: локална инфекција на раната, дехидратација, крвавење поради неадекватна антикоагулантна терапија или дехисценција на рана, неисхранетост и др.

Во единаесеттото поглавје *Инструментариум во урологијата* се набројани, опишани и сликовито прикажани најчестите инструменти кои се користат за изведување на класични хируршки интервенции, ендоуролошки, лапароскопски и миниинвазивни уролошки интервенции (биопсии, ЈЈ стентови). Посебно се прикажани сите видови на уринарни катетери кои се користат во секојдневната пракса во амбулантни и болнички услови.

Дванаесеттото поглавје *Ургентни состојби во урологијата* ги набројува и објаснува најчестите ургентни уролошки состојби и болести при кои е индицирана итна уролошко-хируршка интервенција или интензивна конзервативна терапија. Притоа посебен осврт е даден на етиологијата, дијагностицирањето и лекувањето на состојбите на олигурија, анурија, акутна уринарна ретенција и терапијата која се користи за третирање на реналната колика во амбулантни и болнички услови. Во поглавјето понатаму опишани се најчестите причини за појава на масивна макроскопска хематурија со или без тамопнада на мочниот меур и методите на конзервативен, мини-инвазивен или хируршки третман. Посебно е објаснета етиологијата, симптомите, знаците, дијагностичките методи и методите на третман на ретроперитонеалниот хематом, при што е прикажана автентична слика од КТ урографија на пациент лекуван од страна на авторот на скриптата. Ургентните состојби поврзани со болести на гениталните органи кај мажи, познати во уролошката пракса под заедничко име „акутен скротум“, во кои спаѓаат: акутниот епидидимитис, торзија на тестис и фрактура на penis, исто така се детално опишани и прикажани со автентични слики направени во матичната установа на авторот. Завршниот дел од

дванаесеттото поглавје ги опишува најтешките ургентни уролошки состојби поврзани со инфективна етиологија и видовите на конзервативен и оперативен третман. Притоа посебно е објаснета етиологијата и современата конзервативна терапија на уросепсата и оперативната техника во третманот на перинеалниот фасциитис (Gangrena Fournier), сликовито прикажана со автентични слики за време на операцијата и постоперативната реконструктивна фаза.

Тринаесеттото поглавје *Асепса и антисепса* ја објаснува разликата и методите кои се користат за стерилизација, дезинфекција и превенција од хируршка инфекција. Во рамките на асепсата се опишани и набројани сите физички и хемиски средства за стерилизирање на инструментариумот, завојниот материјал и медицинската опрема за ендо и лапароскопски интервенции. Во делот за антисепса се набројани најчестите хируршки интервенции за евакуација на гнојни и некротични промени на ткива и органи, како и најчестата превентивна антибиотска терапија.

Четиринаесеттото поглавје *Повреди на урогениталните органи*, детално преку слики и текст ги објаснува видовите, етиологијата, дијагностиката, компликациите и хируршкиот третман на повредите на урогениталните органи, за секој орган поединечно. Притоа се презентирани класификациите кои денес се земаат за стандард во утврдувањето на степенот и обемот на повредата на секој орган.

Петнаесеттото поглавје *Најчести ургентни уролошки интервенции* ги објаснува најчестите амбулантни уролошки ургентни интервенции со кои се среќаваме во секојдневната пракса. Посебно е објаснет начинот на изведување на уринарната катетеризација, сите видови на уринарни катетери и компликациите од истата (хематурија „ex vacuo“, рефлексна анурија, уринарна инфекција и акутен епидидимитис). Како чести амбулантни ургентни уролошки интервенции се опишани акутните состојби поврзани со уретралната станоза, кои амбулантно вообичаено се решаваат со уретрална дилатација или инсталирање на перкутана цистостома.

Шеснаесеттото поглавје *Неспецифични инфекции на урогениталниот тракт* во уводниот дел ги набројува сите видови на бактерии и патофизиолошките механизми на развој и предизвикување на акутен или хроничен неспецифичен воспалителен процес на урогениталните органи, како и патогенезата на ширење на уринарната инфекција по хематоген, лимфоген, асцендентен и директен пат. Притоа посебен осврт е даден на објаснувањето на т.н. интрузинг и екстринг фактори на подложност на уринарни инфекции одделно за мажи и жени и видовите на бактериска вирулентност кои се најчести предизвикувачи на неспецифичните воспалителни процеси. Во понатамошниот дел од поглавјето одделно, детално и сликовито објаснети се сите неспецифични акутни и хронични воспалителни болести на бубрег (акутен и хроничен пиелонефритис, ксантогрануломатозниот пиелонефритис, папиларна некроза-интерстицијален пиелонефритис, ренален кортикален апсцес, ренален кортикомедуларен апсцес и перинефритичен апсцес), со посебен дел во врска со етиологијата, дијагнозата и лекувањето на најтешката компликација од бактериска инфекција - септичниот шок. Поглавјето понатаму во целост ги објаснува акутните и хронични воспалителни промени на мочниот меур, простатичната жлезда, тестис и епидидимис, при што со автентични слики опишани се детално макроскопските промени на органите и ткивата афектирани од бактериските неспецифични инфекции.

Седумнаесеттото поглавје *Специфични инфекции на урогениталниот тракт* претставува целосен приказ на патофизиолошките, патогенетски и клинички манифестации настанати поради инфекција со специфични бактерии кои предизвикуваат системска болест, а се пренесуваат по хематоген, директен или сексуален пат. Пред сè тука во детали е опишана патофизиологијата, клиничката манифестација, методите на дијагностицирање, компликациите и методите на лекување на туберкулозата на урогениталниот тракт, актиномикозата, примарниот сифилис, гонореата, трихомонијазата и ехинококозата, како најчести специфични инфекции со кои сè уште се среќаваме во секојдневната пракса.

Осумнаесеттото поглавје **Уринарна калкулоза** во уводниот дел ја објаснува патогенезата и етиолошките фактори и процеси кои доведуваат до појава на калкулоза. Етиопатогенезата е објаснета преку трите теории на создавање на уринарната калкулоза: теорија на нуклеација, теорија на камен матрикс и теорија на инхибитори на кристализација. Во понамошниот текст објаснети се во целост сите патофизиолошки механизми на метаболните нарушувања кои доведуваат до создавање на разни видови на калкулуси. Притоа поглавјето ги опфаќа метаболните заболувања: хиперкалцурија, хипероксалурија, хиперурикозурија, хиперцистинурија, калкулозата поврзана со уринарните инфекции (струвитна калкулоза) и уратната калкулоза. Секој вид на калкулоза е обработен преку детален опис на симптоматологијата, дијагностиката и методите на конзервативен и оперативен третман и сликовито прикажан со автентични слики од нашата секојдневна уролошка пракса.

Во деветнаесеттото поглавје **Тумори на урогениталениот тракт** се обработени сите современи знаења во врска со етиологијата, хистопатогенезата, инциденцата, симптоматологијата, дијагностиката, стадиумите на развој, видовите на конзервативно и оперативно лекување и прогнозата на бенигните и малигните тумори на секој урогенитален орган. Поглавјето систематично започнува со малигните неоплазми на мочниот меур и неоплазмите на уретерот и бубрежната карлица, поради нивната ембриолошка, етиолошка и хистолошка поврзаност. Карциномите на оваа ембриолошка целина се надополнети со автентични слики од дијагностичките процедури и оперативни зафати кои се изведувани во нашите установи. Постоперативната терапија на карциномот на мочниот меур, уретрите и бубрежната карлица се во согласност со последните протоколи за лекување на малигни заболувања на европската уролошка асоцијација, а истите се класифицирани според стадиумот на развој на болеста. Во понатамошниот текст е даден целосен осврт на сите бенигни и малигни заболувања на бубрег, нивната симптоматологија, дијагностика, предоперативна, оперативна и постоперативна терапија, сликовито збогатени со слики од КТ, МР, ангиографија и постоперативни препарати на тумори на бубрег оперирани во ГОБ “8-ми Септември”.

Бенигната простатична хиперплазија и карциномот на простата, како најчеста патологија во урогениталната хирургија во ова поглавје се објаснети како посебна целина. Притоа освен новите податоци во врска со инциденцата и новите методи на дијагностицирање, поглавјето ги содржи последните сознанија во врска со современиот хируршки пристап во лекувањето на истите преку користење на минимално-инвазивните, лапароскопски и робот асистирани хируршки зафати. Постоперативниот третман на компликациите кај пациентите со карцином на простата ги содржи сознанијата и искуствата на примена на конзервативен и онколошки третман од последните години од уролошката пракса. Така во овој дел до детали е објаснета современата антиандрогена терапија, терапијата на метастатските промени на коските со бисфосфонати и хемотерапија.

Третиот дел од деветнаесеттото поглавје ги содржи сите сознанија во врска со етиологијата, инциденцата, патогенезата, дијагностиката и видовите на конзервативно и оперативно лекување на примарните и секундарни тумори на тестис, епидидимис и пенис, како посебна етиопатогенетска целина. Текстот е надополнет со автентични слики од нашата уролошка пракса. Во овој дел посебно се објаснети и најчестите заболувања на скротумот: хидроцела, варикоцела и торзија на тестис, како дел од гениталната хирургија кај мажи.

Дваесеттото поглавје **Болести на надбубрежната жлезда** ги обработува најчестите болести на надбубрежната жлезда кои се дел од уролошко-хируршката пракса. Тука се опишани во целост доста концизно, на начин разбирлив за ниво на студенти по медицина: етиологијата, етиопатогенезата, хистопатолошките карактеристики, дијагностичките методи за откривање и диференцијална дијагноза, конзервативниот предоперативен и постоперативен третман и методите на хируршко лекување на туморите на адреналниот и медуларниот паренхим на надбубрежната жлезда.

Како прво објаснет е Cushing синдром, кој настанува како резултат на прекумерното лачење на кортизол. Притоа се објаснети детално процесите на катаболизам,

гликонеогенеза, нарушен метаболизам на мастите и екцесивното губење на калциум преку урината поради забрзаната остеопороза, со сите карактеристики на клиничката слика, клиничкиот наод, специфичните лабораториски анализи потребни за диференцирање од останатите болест на надбубрежната жлезда и кардиоваскуларниот систем. Посебен осврт е даден на специфичните лабораториски тестови како (тест за супресија на АСТН, одредување на 17- хидрокортикостероиди и 17- кетостероиди, одредување на ниво на плазма АСТН, тест со користење на АСТН и одредување на 11- деоксикортизол во урина) со кои дефинитивно се потврдува Cushing синдром.

Во понатамошниот дел од дваесеттото поглавје е објаснет т.н. адренален андроген синдром, карактеристичен за женската популација а настанат поради конгенитална адренална хиперплазија или адренални малигни или бенигни тумори, кои лачат големи количини на абнормални стероиди. Притоа е потенцирана неговата ембриолошка етиопатогенеза и поврзаност со други ембриолошки аномалии, како и специфичната конзервативна и уролошка терапија.

Посебно важен од уролошко-нефролошки аспект е примарниот хипокалиемичен алдостеронизам, јасно и детално е опишан, преку презентирање на симптомите, специфичните лабораториски иследувања, специфичниот радиолошки метод за точно локализирање на постоење на алдостеронски аденот со СТ-скен со ^{131}I -19-iodocholesterol и глукагонски тест за диференцијална дијагноза во однос на Cushing синдром.

Поглавјето во вториот дел ги содржи карактеристиките на двата најчести тумори на медулата на надбубрежната жлезда: феохромоцитомот и неуробластомот, кои како и претходните тумори на концизен и разбирлив начин се во целост обработени преку приказ на симптомите, лабораториските анализи, дијагностичките процедури и методите на конзервативно и оперативно лекување.

Дваесет и првото поглавје **Конгенитални аномалии на урогениталните органи** ги опфаќа најчестите конгенитални аномалии на урогениталните органи кои се решаваат со хируршки третман. Во првиот дел, како една етиопатогенетска целина, се објаснети и сликовито прикажани најчестите конгенитални аномалии на бубрег: бубрежна агенезија и хипоплазија, полицистични бубрези, ектопија на бубрег и потковичаст бубрег (ren arcuatus), нивната симптоматологија, потребна дијагностика и методите на хируршко лекување. Вториот дел ги содржи конгениталните аномалии на мочниот меур (екстрофија и перзистентен уракус), а завршува со најчестите аномалии на уретрата (хипоспадија, еписпадија и опструктивна конгенитална уретрална стеноза поради перзистентна задна уретрална валвула).

Дваесет и второто поглавје **Стектати заболувања на penis и машка уретра** ги обработува двете најчести заболувања на penis кај кои е индициран уролошко-хируршки третман: пријапизам и Пиерониевата болест - induratio penis plastica. Двете состојби се јасно и практично објаснети, како преку опис на патофизиологијата на нивното настанување така и преку симптомите, знаците и современиот конзервативен и оперативен третман кој денес се користи во урологијата.

Дваесет и третото поглавје **Невропатски мочен меур** ја опфаќа и во најмали детали ја објаснува етиопатогенезата на нарушувањата на функцијата на детрузорот на мочниот меур и двата уретрални сфинктерни механизми, кои доведуваат до појава на атоничен (флакциден) или спастичен (хиперактивен) мочен меур, настанат поради конгенитален или стекнат дефект на ниво на централниот или вегетативниот центар за мокрење. Нарущувањата на функцијата на детрузорот и сфинктерните механизми се системски поделени според местото на повредата или оштетувањето на центрите за мокрење и истите се во детали објаснети преку патофизиолошките нарушувања. Терапијата прикажана за лекување на разните состојби на невропатски мочен меур е во согласност со најновите уролошки протоколи за конзервативно и хируршко лекување.

Дваесет и четвртото поглавје **Уродинамски испитувања** претставува посебно важен дел за диференцијално дијагностицирање на типот на невропатското нарушување на функцијата на мочниот меур, надворешниот и внатрешниот уретрален сфинктер. Делот ги објаснува основните уродинамски испитувања: уринарниот проток (Uro-flow rate),

уро-флоуметрија и цистометрија со целосен опис на начинот на нивното изведување и толкување на добиените резултати и графикони.

Дваесет и петтото поглавје **Трансплантација на бубрег** ги објаснува сите индикации и контраиндикации за трансплантација на бубрег, хируршките техники на изведување на трансплантацијата, најчестите постоперативни компликации, видовите на реакции на отфрлање на графтот и современата постоперативна имуносупресивна терапија.

ЗАКЛУЧОК

Доставениот ракопис има добар наставен пристап кон проблематиката што ја обработува и врз основа на изнесеното може да се заклучи дека се работи за обемен и квалитетен труд кој е од посебен интерес за едукација од областа на уролошката хирургија. Содржината има солиден потенцијал за подготвување на студентите за нивното понатамошно едуцирање од областа на останатите клинички дисциплини.

Трудот е работен според Наставната програма, комплетно и стручно е оформен и дава придонес во стручната литература со што реално се потенцираат очекувањата дека ќе одговори на својата намена. Ова претставува прво современо издание по предметот Урологија на Факултетот за медицински науки во Штип. Токму овој формат ја задоволува комплетно реалната потреба од еден ваков учебник за овој предмет. Ракописот во целост ги задоволува критериумите за учебник по изборниот предмет Урологија, за студентите од студиските програми: Општа медицина. Работен е според Наставната програма за споменатиот предмет, а воедно ги задоволува и условите од одредбите во Правилникот за издавање на учебници пропишани според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Рецензенти

Академик проф. д-р Живко Попов, с.р.
Проф. д-р Кирил Лозанче, с.р.